

Stomatologia zachowawcza i endodoncja

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2022/2023
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Lekarsko-dentystyczny
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki medyczne
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/jednolite magisterskie)</i>	Jednolite magisterskie
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Zakład Stomatologii Zachowawczej WUM ul. Binińskiego 6, 02-097 Warszawa, tel.: 22 116 64 46 e-mail: sekretariat.zachowawcza@wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Agnieszka Mielczarek agnieszka.mielczarek@wum.edu.pl
Koordynator przedmiotu <i>(tytuł, imię, nazwisko, kontakt)</i>	Prof. dr hab. n. med. Agnieszka Mielczarek agnieszka.mielczarek@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus <i>(imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)</i>	Lek. dent. Iwona Raczycka iraczycka@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	prof. dr hab. Agnieszka Mielczarek - agnieszka.mielczarek @wum.edu.pl dr hab. Ewa Iwanicka-Grzegorek - eiwanicka@wum.edu.pl dr n. med. Marcin Aluchna - marcin.aluchna@wum.edu.pl dr n. med. Aniela Brodzikowska - nbrodzikowka@wum.edu.pl dr n. med. Joanna Rudnicka - joanna.rudnicka@wum.edu.pl dr n. med. Ewa Rusyan - erusyan@wum.edu.pl lek. dent. Zdzisław Annusewicz - zdzislaw.annusewicz@wum.edu.pl lek. dent. Anna Haładaj - anna.haladyj@wum.edu.pl lek. dent. Juliusz Kosewski - jkosewski@wum.edu.pl lek.dent. Sylwia Kozikowska – s.kozikowksa@wu,.edu.pl lek. dent. Katarzyna Król - katarzyna.krol@wum.edu.pl lek. dent. Anna Kwiatkowska - akwiatkowska@wum.edu.pl lek. dent. Anna Matyjasek – anna.matyjasek@wum.edu.pl lek. dent. Konrad Michałowski - kkmichalowski@wum.edu.pl lek. dent. Anna Niedziela-Hejmej - aniedziela@wum.edu.pl lek. dent. Iwona Raczycka - iraczycka@wum.edu.pl lek. dent. Magdalena Sobecka-Frankiewicz – magdalena.sobecka-frankiewicz@wum.edu.pl

		lek. dent. Jarosław Witecki- jwitecki@wum.edu.pl lek. dent. Marcin Zawadziński - mzawadzinski@wum.edu.pl lek. dent. Aneta Zduniak - azduniak@wum.edu.pl lek. dent. Przemysław Zwierz - pzwierz@wum.edu.pl lek. dent. Milena Marcinkowska-Ziemak - mmarcinkowska@wum.edu.pl	
2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	IV rok, VII i VIII semestr	Liczba punktów ECTS	9,5
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		10 (w formie e-learningu)	0,3
seminarium (S)		20 (w formie e-learningu)	0,7
ćwiczenia (C)		140	4,7
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		114	3,8
3. CELE KSZTAŁCENIA			
C1	Nabywanie i utrwalenie wiedzy i umiejętności w zakresie: pracy w zespole stomatologicznym, kształtowania właściwych relacji lekarz-pacjent		
C2	Umiejętność diagnozowania i leczenia chorób twardych tkanek zęba, miazgi i tkanek okołowierzchołkowych		
C3	Umiejętność zwalczania bólu w stomatologii		
C4	Poznanie problematyki leczenia stomatologicznego kobiet w ciąży i pacjentów obciążonych chorobą ogólnoustrojową		
4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (dotyczy kierunków regulowanych ujętych w Rozporządzeniu Ministra NiSW z 26 lipca 2019; pozostałych kierunków nie dotyczy)			
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)	Efekty w zakresie		
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:			
F.W2.	zasady postępowania profilaktyczno-leczniczego w chorobach narządu żucia w różnym okresie rozwoju		
F.W3	florę wirusową, bakteryjną i grzybiczą jamy ustnej i jej znaczenie		
F.W4.	objawy, przebieg i sposoby postępowania w określonych jednostkach chorobowych jamy ustnej, głowy i szyi, z uwzględnieniem grup wiekowych		
F.W5.	zasady postępowania w przypadku chorób miazgi i zmineralizowanych tkanek zębów oraz urazów zębów i kości twarzy		
F.W6.	zasady postępowania w przypadku chorób tkanek okołowierzchołkowych		
F.W7.	morfologię jam zębowych i zasady leczenia endodontycznego oraz instrumentarium stosowane w tym leczeniu		
F.W8.	zasady postępowania w przypadku torbieli, stanów przednowotworowych oraz nowotworów głowy i		

	szy
F.W11.	wskazania i przeciwwskazania do wykonania zabiegów w zakresie stomatologii estetycznej
F.W12.	przyczyny powikłań chorób układu stomatognatycznego i zasady postępowania w przypadku takich powikłań
F.W13.	podstawy antybiotykoterapii i oporności przeciwanotybiotykowej
F.W16.	zasady znieczulenia w zabiegach stomatologicznych i podstawowe środki farmakologiczne
F.W19.	patomechanizm oddziaływania chorób jamy ustnej na ogólny stan zdrowia
F.W.20.	patomechanizm oddziaływania chorób ogólnych lub stosowanych terapii na jamę ustną
F.W21.	profilaktykę chorób jamy ustnej
F.W22.	zasady postępowania w przypadku chorób tkanek narządu żucia , urazów zębów i kości szczęk
F.W23.	specyfikę opieki stomatologicznej nad pacjentem obciążonym chorobą ogólną i zasady współpracy z lekarzem prowadzącym chorobę podstawową
C.W25.	skład, budowę, sposób wiązania, właściwości, przeznaczenie i sposób użycia materiałów stomatologicznych
E.W12.	zasady opieki stomatologicznej nad kobietą w ciąży
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
F.U7.	ustalać wskazania i przeciwwskazania do wykonania określonego zabiegu stomatologicznego
F.U8.	przewodzić leczenie ostrych i przewlekłych, zębopochodnych i niezębopochodnych procesów zapalnych tkanek miękkich jamy ustnej, przyzębia oraz kości szczęk
F.U9.	postępować w przypadku wystąpienia powikłań ogólnych i miejscowych podczas zabiegów stomatologicznych i po zabiegach stomatologicznych
F.U11.	przewodzić bieżącą dokumentację pacjenta, wypisywać skierowania na badania lub leczenie specjalistyczne stomatologiczne i ogólnomedyczne
F.U15.	ustalać leczenie w chorobach tkanek układu stomatognatycznego
F.U16.	stosować odpowiednie leki w czasie i po zabiegu stomatologicznym w celu zniesienia bólu i lęku
C.U10.	stosować techniki adhezyjne
C.U11.	dokonywać wyboru biomateriałów odtwórczych, protetycznych oraz łączących, w oparciu o własności materiałów i warunki kliniczne

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ (nieobowiązkowe)	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W.1	zna zasady pracy w powiększeniu
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
-	-
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
-	-

6. ZAJĘCIA		
Forma	Treści programowe	Efekt uczenia się

zajęć		
Wykłady	W1. Rola śliny w utrzymaniu homeostazy jamy ustnej <i>Rola poszczególnych składników śliny w utrzymaniu zdrowia jamy ustnej, zaburzenia wydzielania śliny- metody leczenia, ślina jako medium diagnostyczne</i>	F.W3. ,F.W4., F.W19., F.W20.,
	W.2. Ból w schorzeniach stomatologicznych i metody jego zwalczania <i>Rodzaje bólu, diagnostyka różnicowa, metody eliminacji bólu, metody i techniki znieczuleń, środki stosowane w preparatach do znieczuleń</i>	F.W2.,F.W16.,
	W.3. Powikłania w leczeniu endodontycznym <i>Metody usuwania złamanych narzędzi kanałowych, zamykanie perforacji komorowych i korzeniowych - wskazania, rokowanie, chirurgia endodontyczna</i>	F.W7.,F.W8.,F.W12.,
	W.4. Współczesne koncepcje odbudowy twardych tkanek zęba <i>Metody odbudowy bezpośredniej i pośredniej, wskazania, technika, materiały, monitorowanie, rokowania</i>	F.W11., F.W12.,F.W22.,C.W25.,
	W.5. Pacjent z chorobą ogólnoustrojową w gabinecie stomatologicznym <i>Aktualne standardy postępowania, wskazania i przeciwwskazania do zabiegów u pacjentów obciążonych chorobą ogólnoustrojową, antybiotykoterapia osłonowa</i>	F.W8.,F.W13.,F.W19.,F.W20.,F.W23.,
Seminarium	S.1. Instrumentarium endodontyczne. Praca w powiększeniu <i>Narzędzia endodontyczne, zasady pracy, mikroskop endodontyczny, lupy stomatologiczne, zasady i technika pracy</i>	F.W7.
	S.2. Kolokwium z podstaw endodoncji– kierownik ćwiczeń <i>Weryfikacja wiedzy z podstaw endodoncji przed rozpoczęciem zajęć praktycznych</i> Sprawdzian multimedialny-35 pytań, zalicza 60 % poprawnych odpowiedzi (21 pkt) Skala ocen: 21-23 pkt -3, 24-26 pkt -3,5, 27-30 pkt -4, 31-33 pkt -4,5, 34-35pkt - 5	Efekty- sylabus dla III roku, kierunek lek-dent, przedmiot- stomatologia zachowawcza i endodoncja
	S.3. Aktualne koncepcje dotyczące leczenia biologicznego miazgi <i>Mechanizm, wskazania, metody, skuteczność, rokowanie</i>	F.W4.,F.W5.,F.W7.,
	S.4. Nagła interwencja stomatologiczna <i>Stany zapalne miazgi i tkanek okołowierzchołkowych, urazy, postępowanie</i>	F.W5.,F.W6.,F.W7.,F.W8., F.W12.,F.W13.,F.W16.,F.W19.,F.W22.,E.W12.,
	S.5. Trudności leczenia endodontycznego <i>Ograniczenia anatomiczne, kanały dodatkowe, obliteracja, zębiniaki, leczenie farmakologiczne w endodoncji</i>	F.W7.,F.W13.,F.W22.,
	S.6. Resorpcje wewnętrzne i zewnętrzne zębów <i>Etiologia, klasyfikacja, zapobieganie, leczenie</i>	F.W4.,F.W6.,F.W7.,F.W22.,
	S.7. Powtórne leczenie endodontyczne <i>Wskazania, rokowanie, postępowanie kliniczne, instrumentarium</i>	F.W4.,F.W6.,F.W7.F.W13., ,F.W22, F.W23.,
	S.8. Zespół zmian endodontyczno-periodontologicznych <i>Klasyfikacja chorób obejmujących przyzębie brzeżne i wierzchołkowe, postępowanie i rokowanie</i>	F.W3.,F.W4.,F.W21.,F.W22.,
	S.9. Omówienie przypadków klinicznych <i>Dyskusja nad wybranymi przypadkami klinicznymi w celu przygotowania do praktycznego zastosowania wiedzy zdobytej na seminariach</i>	Wszystkie powyższe
	S.10. Kolokwium z wykładów i seminarium – kierownik ćwiczeń <i>Test składający się z 35 pytań- 3 dystraktory i 1 odpowiedź prawidłowa. Zalicza 60 % poprawnych odpowiedzi (21 pkt)</i> Skala ocen: 21-23 pkt -3, 24-26 pkt -3,5, 27-30 pkt -4, 31-33 pkt -4,5, 34-35pkt - 5	Wszystkie powyższe
	S.11. Zastosowanie systemów adhezyjnych w różnych sytuacjach klinicznych <i>Systemy typu total etch i self etch – wskazania, wady i zalety, dobór optymalnego systemu do przypadku klinicznego</i>	F.W11.,C.W25.,
	S.12. Wybór materiału odtwórczego w stomatologii zachowawczej <i>Cechy i wskazania do stosowania różnych materiałów odtwórczych, zasady doboru materiału, wykorzystanie cech materiałów do konkretnych przypadków klinicznych</i>	F.W11.,C.W25.,

	S.13. Uwarunkowania trwałości wypełnień <i>Czynniki warunkujące trwałość wypełnień: związane z pacjentem, związane z materiałem, związane z pracą lekarza, wymiana i naprawa wypełnienia – kwalifikacja</i>	F.W2.,C.W25.,
	S.14. Rozległe rekonstrukcje twardych tkanek zębów po leczeniu kanałowym <i>Aktualne zalecenia dotyczące odbudowy zębów bezmiazgowych, własności biomechaniczne zębiny korzeniowej</i>	F.W7.,F.W22.,C.W25.,
	S.15. Profilaktyka i leczenie stomatologiczne kobiet w ciąży <i>Zasady leczenia stomatologicznego kobiet w ciąży, wpływ progesteronu i estrogenu na tkanki jamy ustnej, modyfikacja składu śliny, ordynacja leków</i>	F.W2.,E.W12.,
	S.16. Wybielanie zębów żywych i martwych <i>Etiologia przebarwień, metody wybielania -domowe i gabinetowe, preparaty, wskazania i przeciwwskazania, ograniczenia, powikłania, podstawy prawne</i>	F.W11.,
	S.17. Pacjent z chorobą ogólnoustrojową w gabinecie stomatologicznym- przypadki kliniczne <i>Postępowanie z pacjentem kardiologicznym, chorym na cukrzycę, pacjentem nowotworowym, pacjentem przeszczepowym- przygotowanie pacjenta do zabiegu, wskazania, przeciwwskazania, standardy postępowania</i>	F.W13.,F.W19.,F.W20.,F.W23.,
	S.18. Pacjent z infekcją wirusową w gabinecie stomatologicznym <i>Postępowanie w przypadku pracy z pacjentem nosicielem infekcji HIV, wirusowego zapalenia wątroby typu B i C, gruźlicy i opryszczki- przygotowanie pacjenta do zabiegu, wskazania, przeciwwskazania, standardy postępowania</i>	F.W3.,F.W19.,F.W20.,F.W23.,
	S.19. Omówienie przypadków klinicznych <i>Dyskusja nad wybranymi przypadkami klinicznymi w celu przygotowania do praktycznego zastosowania wiedzy zdobytej na seminariach</i>	Wszystkie powyższe
	S.20. Kolokwium z wiedzy zdobytej na seminariach - kierownik ćwiczeń <i>Kolokwium z zakresu wiedzy prezentowanej na seminariach ma formę testową- 25 pytań, 3 dystraktory, 1 odpowiedź prawidłowa. Uzyskanie minimum 60% poprawnych odpowiedzi (15 pytań) zalicza kolokwium. Pierwszy termin kolokwium ma formę testową. Drugi termin- test lub zaliczenie ustne u asystenta prowadzącego zajęcia. W przypadku niezaliczenia, kolokwium ustne u kierownika zakładu, po uzgodnieniu terminu.</i>	Wszystkie powyższe
Ćwiczenia	C- Praca w zespole stomatologicznym, zgodna z zasadami ergonomii, badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta, ocena ryzyka próchnicy i ustaleniu planu leczenia, wykonywanie zabiegów profilaktycznych w obrębie twardych tkanek zęba, diagnostyka i leczenie choroby próchnicowej i zmian niepróchnicowego pochodzenia, prowadzenie dokumentacji medycznej.	F.U7.,F.U8.,F.U9.,F.U11.,F.U15.,F.U16.,C.U10.,C.U11.

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Kariologia współczesna. Postępowanie kliniczne. pod red. D. Piątowskiej. Med Tour Press Int. Wydawnictwo Medyczne, Warszawa 2009 r.
2. Stomatologia zachowawcza z endodoncją. Zarys kliniczny. Z. Jańczuk, U Kaczmarek, M. Lipski, Wydanie IV, PZWL, Warszawa 2014 r.
3. Współczesna endodoncja w praktyce. pod. red. A. Arabskiej-Przedpeńskiej i H. Pawlickiej. Bestom, wyd. II poprawione, DENTOnet.pl. Łódź 2012 r.
4. Endodoncja wieku rozwojowego i dojrzałego. M. Barańska –Gachowska. Wydanie 3 tom 1-2. Wyd. Czelej. Lublin 2021 r.
5. Rekomendacje Grupy Roboczej Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego i Narodowego Programu Ochrony Antybiotyków w zakresie stosowania antybiotyków w stomatologii dostępne na stronie http://antybiotyki.edu.pl/wp-content/uploads/2019/01/stomatologia-zalecenia-25_01-net.pdf

Uzupełniająca
<p>1. Próchnica zębów. Choroba próchnicowa i postępowanie kliniczne. Wydanie I polskie pod red. Urszuli Kaczmarek. Fejerskov O., Kidd E., Urban&Partner, Wrocław 2006 r.</p> <p>2. Endodoncja kliniczna. Tronstadt L., Georg Thieme Verlag, 2009 r.</p> <p>3. Leczenie kanałowe – postępowanie kliniczne. Pawlicka H., Wydawnictwo BESTOM. Łódź 2006 r.</p> <p>4. Pacjent w Gabinetce Stomatologicznej. Chory na nowotwór – opieka stomatologiczna - Agnieszka Bogusławska-Kapała, Grzegorz W. Basak, Izabela Strużycka, PZWL 2022</p>

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
F.W2.,F.W3.,F.W4.,F.W5.,F.W6.,F.W7.,F.W8.,F.W11.,F.W12.,F.W13.,F.W16.,F.W19.,F.W20.,F.W21.,F.W22.,F.W22.,F.W23.,C.W25.,E.W12.,F.U7.,F.U8.,F.U9.,F.U11.,F.U15.,F.U16.,C.U10.,C.U11.,	<p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest aktywny udział w seminariach, zdanie kolokwium z zakresu wiedzy prezentowanej na wykładach i seminariach oraz pozytywna ocena uzyskana od asystenta prowadzącego zajęcia kliniczne.</p> <p>Wymagana jest 100% frekwencja na seminariach. W przypadku nieobecności, termin i formę zaliczenia seminarium należy ustalić indywidualnie z asystentem prowadzącym.</p> <p>Przystąpienie do zajęć klinicznych umożliwia zdanie testu wejściowego weryfikującego wiedzę z podstaw endodoncji prezentowanych na III roku studiów.</p> <p>Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest potwierdzenie przez nauczyciela nabycia umiejętności wykonywania określonych zabiegów, rzetelnego prowadzenia dokumentacji medycznej oraz właściwej postawy wobec pacjenta. Dopuszczalne są dwie nieobecności na ćwiczeniach w ciągu roku akademickiego. Dodatkowa absencja wymaga udokumentowania przyczyny i odrobienia ćwiczeń, za zgodą i w terminie zaakceptowanym przez kierownika zakładu i nauczyciela prowadzącego zajęcia.</p> <p>Drugi termin kolokwium - zaliczenie ustne (lub testowe) u asystenta prowadzącego zajęcia.</p> <p>W przypadku niezaliczenia I i II terminu, kolokwium ustne u kierownika zakładu po wcześniejszym uzgodnieniu terminu.</p>	<p>Kolokwia testowe jednokrotnego wyboru</p> <p>-wejściowe,</p> <p>-weryfikujące wiedzę z wykładów,</p> <p>-seminariów: składają się z 25 pytań- 3 dystraktorów i 1 odpowiedzi prawidłowej.</p> <p>Zalicza 60 % poprawnych odpowiedzi (15 pkt).</p> <p>Skala ocen:</p> <p>15-16 pkt -3,</p> <p>17-18 pkt -3,5,</p> <p>19-21 pkt -4,</p> <p>22-23 pkt -4,5,</p> <p>24-25 pkt -5.</p>

9. INFORMACJE DODATKOWE *(informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)*

- Wiedza przekazywana na wykładach i seminariach uwzględnia nowe informacje i koncepcje i jest egzekwowana na kolokwium zaliczeniowych i egzaminie dyplomowym.
- Opiekunem roku jest dr n. med. Aniela Brodzikowska
- Wymagane jest punktualne zgłaszanie się na zajęcia, dostosowanie się do wymagań sanitarnych dotyczących procedur i środków ochrony osobistej, niekorzystanie z telefonów komórkowych podczas zajęć.
- Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Stomatologii Zachowawczej WUM
Opiekun SKN:
dr n. med. Marcin Aluchna – e – mail: marcin.aluchna@wum.edu.pl;
dr n. med. Ewa Rusyan – e-mail: erusyan@wum.edu.pl
- Kontakt z jednostką: Zakład Stomatologii Zachowawczej WUM, ul. Binieckiego 6, 02-097 Warszawa,
tel.: 22 116 64 46
e-mail: sekretariat.zachowawcza@wum.edu.pl

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.